

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN VIỆT HÀ

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC PHÒNG TRÁNH
BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG
TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8140114

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ ÚT SÁU

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Việt Hà

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến **TS. Nguyễn Thị Út Sáu**, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Việt Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC PHÒNG TRÁNH BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Các nghiên cứu trên thế giới.....	6
1.1.2. Các nghiên cứu ở Việt Nam.....	9
1.2. Một số khái niệm cơ bản của đề tài	11
1.2.1. Quản lý.....	11
1.2.2. Hoạt động giáo dục.....	12
1.2.3. Bảo lực học đường, phòng tránh bạo lực học đường.....	12
1.2.4. Quản lý hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường.....	14
1.3. Lý luận về hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở.....	14
1.3.1. Vai trò, sự cần thiết của giáo dục phòng tránh bạo lực học đường.....	15
1.3.2. Mục tiêu giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở	16

1.3.2. Nội dung giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở.....	16
1.3.3. Phương pháp giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở	18
1.3.4. Con đường giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở	19
1.3.5. Đánh giá kết quả giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở.....	20
1.4. Lý luận về quản lý hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở	21
1.4.1. Lập kế hoạch giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở	21
1.4.2. Tổ chức giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở.....	23
1.4.3. Chỉ đạo giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở.....	24
1.4.4. Kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở.....	25
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở	26
1.5.1. Các yếu tố chủ quan.....	26
1.5.2. Các yếu tố khách quan.....	28
Kết luận chương 1	31
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC PHÒNG TRÁNH BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	32
2.1. Vài nét về các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	32
2.2. Tổ chức khảo sát thực trạng.....	34
2.2.1. Mục tiêu khảo sát.....	34
2.2.2. Nội dung khảo sát	34
2.2.3. Khách thể khảo sát và địa bàn khảo sát	34
2.2.4. Phương pháp khảo sát.....	34
2.3. Thực trạng hoạt động phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.....	35

2.3.1. Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh về mục tiêu giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho HS trong nhà trường trung học cơ sở	35
2.3.2. Thực trạng nội dung giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	38
2.3.3. Thực trạng phương pháp giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	42
2.3.4. Thực trạng con đường giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	45
2.3.5. Thực trạng đánh giá kết quả giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	48
2.3.6. Đánh giá chung về thực trạng hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh	52
2.4. Thực trạng quản lý giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	53
2.4.1. Thực trạng lập kế hoạch giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	53
2.4.2. Tổ chức thực hiện giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	57
2.4.3. Chỉ đạo thực hiện giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	63
2.4.4. Đánh giá hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	68
2.4.5. Đánh giá chung về thực trạng quản lý giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh ở trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	71
2.5. Thực trạng những yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh ở trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	73
Kết luận chương 2.....	76
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC PHÒNG, TRÁNH BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG CHO HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	77
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	77
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	77

3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	77
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	77
3.1.4. Nguyên tắc đòi hỏi tính hiệu quả	77
3.2. Biện pháp quản lí hoạt động phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	78
3.2.1. Chỉ đạo ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lí giáo dục, thực hiện hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh	78
3.2.2. Chỉ đạo thực hiện đa dạng hóa các con đường giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	84
3.2.3. Chỉ đạo tổ chức bồi dưỡng năng lực giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho giáo viên trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	93
3.2.4. Xây dựng phòng tham vấn học đường ở các trường trung học cơ sở thực hiện giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh	98
3.2.5. Quản lý phối hợp các lực lượng giáo dục trong giáo dục phòng tránh bạo lực học đường cho học sinh	100
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	103
3.4. Khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp	104
3.4.1. Những vấn đề chung về khảo nghiệm	104
3.4.2. Phân tích kết quả khảo nghiệm	105
Kết luận chương 3	109
KẾT LUẬN	110
TÀI LIỆU THAM KHẢO	114
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CBQL	Cán bộ quản lý
GD & ĐT	Giáo dục & Đào tạo
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
THCS	Trung học cơ sở

DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ

Bảng 2.1.	Tổng số lớp, số HS trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	33
Bảng 2.2.	Kết quả hạnh kiểm, học lực của HS trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên năm học 2018 -2019.....	33
Bảng 2.3.	Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh về tầm quan trọng của giáo dục phòng tránh bạo lực học đường trong nhà trường trung học cơ sở.....	35
Bảng 2.4.	Thực trạng nội dung giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	38
Bảng 2.5.	Thực trạng phương pháp giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	43
Bảng 2.6.	Thực trạng nội dung giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	46
Bảng 2.7.	Thực trạng đánh giá giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	49
Bảng 2.8.	Thực trạng lập kế hoạch giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên.....	54
Bảng 2.9.	Tổ chức thực hiện giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	59
Bảng 2.10.	Chỉ đạo thực hiện giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	64
Bảng 2.11.	Đánh giá hoạt động giáo dục phòng tránh bạo lực học đường ở các trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	69
Bảng 2.12.	Thực trạng những yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý giáo dục phòng, tránh bạo lực học đường cho học sinh ở trường trung học cơ sở thành phố Thái Nguyên	73
Bảng 3.1.	Mức độ cần thiết của các biện pháp.....	105
Bảng 3.2.	Mức độ khả thi của các biện pháp	107

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bạo lực học đường không phải là vấn đề mới nhưng cũng chưa bao giờ cũ trong xã hội hiện nay. Cùng với sự phát triển của nền kinh tế thị trường, sự mở cửa hội nhập, giao thoa văn hóa đã có những tác động làm biến đổi lối sống của đại bộ phận dân cư theo cả hai hướng tích cực lẫn tiêu cực. Đặc biệt trong giới trẻ hiện nay, với những điều kiện mới và môi trường mới làm biến đổi nhận thức của họ một cách sâu sắc, rõ nét. Một mặt, họ có bản lĩnh cũng như lối sống hiện đại, bắt kịp với xu thế trên toàn thế giới, đáp ứng được đòi hỏi của một xã hội công nghiệp. Mặt khác, lối sống thực dụng và sự mai một các giá trị chuẩn mực xã hội cũng theo đó mà gia tăng.

Hiện nay, lứa tuổi học sinh THCS là lứa tuổi đang hình thành những giá trị nhân cách, đây là thời kì quá độ từ trẻ em sang người lớn, là giai đoạn hình thành những giá trị nhân cách, giàu mơ ước, thích tìm tòi, khám phá song thiếu hiểu biết sâu sắc về xã hội, thiếu kinh nghiệm sống, dễ bị lôi kéo và dễ bị kích động... Đặc biệt là trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cơ chế thị trường cùng với sự bùng nổ thông tin, thế hệ trẻ thường xuyên chịu tác động đan xen của những yếu tố tích cực và tiêu cực, luôn được đặt vào hoàn cảnh phải lựa chọn những giá trị, phải đương đầu với những khó khăn, thử thách, những áp lực tiêu cực, làm cho thế hệ trẻ có nhiều biểu hiện nhận thức lệch lạc và sống xa rời các giá trị đạo đức truyền thống, có thể bị lôi cuốn vào các hành vi tiêu cực, bạo lực, lối sống ích kỉ, lai căng, thực dụng, dễ bị phát triển lệch lạc về nhân cách. Số lượng trẻ em chưa thành niên tham gia vào tệ nạn xã hội cũng như làm trái pháp luật ngày càng gia tăng đáng báo động. Nghiêm trọng hơn là những chuẩn mực của xã hội, đạo đức con người ngày càng bị vi phạm. Gần đây, liên tục xuất hiện các trường hợp bạo lực học đường gây chấn động dư luận xã hội. Ban đầu chỉ là những xích mích nhỏ trong lớp học nhưng do thiếu kinh nghiệm và kỹ năng giải quyết vấn đề, mâu thuẫn nhỏ trở thành nguyên nhân của các vụ ẩu đả, thậm chí là chém giết lẫn nhau trong học sinh.

Bạo lực học đường ngày càng diễn biến phức tạp dưới nhiều hình thức khác nhau. Bên cạnh tình trạng các nam sinh đánh chém nhau được coi là rất phổ biến thì việc nữ sinh xúc phạm, xỉ nhục, đánh nhau không ngừng tăng lên trong thời gian gần đây. Cũng như vậy, hàng loạt vụ học sinh bị thầy cô bạo lực xuất hiện trên các diễn đàn, mạng xã hội, báo chí, youtube...gây xôn xao dư luận về nhân phẩm và đạo đức nghề giáo. Nhưng không chỉ thầy cô đối xử thô bạo với học sinh mà ngược lại có những học sinh bạo lực